

ДОВІДКА
про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області
за I півріччя 2023 року

Основні організаційні заходи

Державним архівом Запорізької області протягом I півріччя 2023 року проводилася робота, спрямована на реалізацію основних завдань, визначених чинним законодавством України та Положенням про Державний архів Запорізької області. З 24.02.2022 в умовах воєнного стану діяльність здійснюється відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», указів Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», від 24.02.2022 № 67/2022 «Про утворення військових адміністрацій», від 14.03.2022 № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 18.04.2022 № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 17.05.2022 № 341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 12.08.2022 № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 07.11.2022 № 757/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.02.2023 № 58/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 01.05.2023 № № 254/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні».

Рішенням Запорізької обласної ради від 15.02.2022 № 67 затверджена Програма розвитку архівної справи у Запорізькій області на 2022 – 2024 роки». На виконання заходів Програми на 2023 рік затверджено бюджетні призначення у сумі 2 509 160 грн. За I півріччя 2023 року фактично використано 1 402 320 грн.

Рішенням Запорізької обласної ради від 18.03.2021 № 144 (зі змінами) затверджена Програма матеріально – технічної підтримки діяльності органів виконавчої влади в Запорізькій області на 2021-2023 роки. На виконання заходів Програми на 2023 рік затверджено бюджетні призначення у сумі 6 312 500 грн. За I півріччя 2023 року фактично використано – 1 346 640 грн.

На виконання доручення Першого Віце-прем'єр-міністра України (до листа Державної архівної служби України від 27.11.2012 № 136/ДСК) від 04.01.2013 до № 1118-ДСК та наказу Державної архівної служби України від 11.07.2011 № 1/ДСК «Про організацію роботи щодо приведення грифів секретності матеріальних носіїв секретної інформації у відповідність до вимог законодавства» проведено 2 засідання експертної комісії з питань державної таємниці та розсекречування документів у Державному архіві Запорізької області, за результатами яких скасовано грифи секретності колишнього СРСР 127 справам 4 архівних фондів.

На офіційному сайті архіву відбувалося висвітлення найважливіших заходів з пріоритетних питань діяльності та роботи з громадськістю; розміщення інформації, спрямованої на всебічну підтримку та розвиток української ідентичності, проводилися тематичні виставки та розміщення архівних документів на електронному ресурсі «Запорізька спадщина».

За I півріччя 2023 року Державним архівом Запорізької області отримано на виконання листів, доручень та інших документів у кількості 1644 (1661 - у 2022 році, 3101 – у 2021 році, 2471 – у 2020 році, 2811 – у 2019 році, 2748 – у 2018 році) одиниць. Вихідних документів зареєстровано 293 (231 – за аналогічний період 2022 року, 443 – у 2021 році, 382 – у 2020 році, 477 – у 2019 році, 522 – у 2018 році).

Протягом I півріччя 2023 року до Запорізької обласної державної адміністрації підготовлено та подано 134 інформації (130 – за I півріччя 2022 року, 224 інформації – у 2021 році), до Державної архівної служби України – 51 інформація (32 інформації – за I півріччя 2022 року, 57 – у 2021 році).

Розроблення нормативно-правових актів, у т.ч. тих, що підлягають державній реєстрації, з них зареєстровано

Протягом I півріччя 2023 року нормативно-правові акти не розроблялись.

Проведення засідань колегії Державного архіву Запорізької області

За I півріччя 2023 року проведено 5 засідань колегії, на яких розглянуто 14 питань.

I квартал

Про основні напрями діяльності Державного архіву Запорізької області на 2023 рік.

Про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області зі зверненнями громадян за 2022 рік.

Про виконання актів і доручень Президента України та Кабінету Міністрів України з питань реалізації державної кадрової політики та про стан роботи з персоналом, підвищення кваліфікації кадрів у Державному архіві Запорізької області за 2022 рік.

Про стан виконавської дисципліни та контролю за виконанням документів у Державному архіві Запорізької області у 2022 році.

Про підсумки роботи архівних установ області за 2022 рік та завдання на 2023 рік.

Про підсумки роботи архівних установ області для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду (трудова архівів) за 2022 рік.

Про роботу Державного архіву Запорізької області щодо дотримання вимог чинного законодавства з питань запобігання корупції у 2022 році.

Про план роботи Державного архіву Запорізької області на II квартал 2023 року.

II квартал

Про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області за I квартал 2023 року.

Про підсумки роботи архівних установ райдержадміністрацій та міських рад, трудових архівів за I квартал 2023 року.

Про підсумки роботи Державного архіву Запорізької області зі зверненнями громадян за I квартал 2023 року.

Про стан виконавської дисципліни та контролю за виконанням документів у Державному архіві Запорізької області за I квартал 2023 року.

Про стан охорони праці у Державному архіві Запорізької області.

Про план роботи Державного архіву Запорізької області на III квартал 2023 року.

Проведення перевірок архівних установ

У зв'язку з введенням воєнного стану Державним архівом Запорізької області на I півріччя 2023 року перевірки архівних установ не планувалися.

Здійснення заходів щодо розвитку мережі архівів для зберігання документів, що не входять до складу НАФ

Державним архівом Запорізької області надавалась організаційна, консультативно-методична допомога виконавчим органам сільських, селищних, міських рад у діяльності трудових архівів. Питання про підсумки роботи архівних установ області для зберігання документів ліквідованих установ, не

віднесених до складу НАФ, за 2022 рік та їх завдання на 2023 рік розглядалося на засіданні колегії 15.02.2023.

Станом на 01.04.2023 в Запорізькій області із 44 трудових архівів, що діяли при районних, сільських, селищних та міських радах (з них не створені офіційно – 2: при Гуляйпільській міській та Чернігівській селищній радах):

- 4 трудові архіви Бердянського району – всі на тимчасово окупованій території;

- 10 трудових архівів Василівського району – 9 на тимчасово окупованій території, 1 – в зоні активних бойових дій;

- 9 трудових архівів Запорізького району – всі на підконтрольній Україні території;

- 13 трудових архівів Мелітопольського району – всі на тимчасово окупованій території;

- 8 трудових архівів Пологівського району – 6 на тимчасово окупованій території, 2 – частково евакуйовані із зони активних бойових дій до м. Запоріжжя.

У 4 містах (Запоріжжя, Бердянськ, Токмак, Енергодар) в архівних відділах міських (міст колишнього обласного значення) рад створені структурні підрозділи для зберігання документів ліквідованих установ, з них 3 - на тимчасово окупованій території, 1 на підконтрольній Україні території.

Станом на 01.07.2023 в Запорізькій області фактично працюють 9 трудових архівів Запорізького району та 2 Пологівського району (у т. ч. 2 – комунальні установи: Вільнянської та Орхівської міських рад, 1 не створений офіційно: Гуляйпільської міської ради).

Державним архівом Запорізької області надано приміщення для розміщення евакуйованих працівників та документів, що зберігалися в трудових архівах Орхівської (евакуйовано 9060 од. зб.) та Гуляйпільської (евакуйовано 5190 од. зб.) міських рад.

Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду

З метою зміцнення охоронно-пожежного режиму, поліпшення умов зберігання документів, оптимального розміщення в архівосховищах, контролю за наявністю та фізичним станом документів Національного архівного фонду протягом I півріччя 2023 року здійснювалися такі заходи.

Між Державним архівом Запорізької області та Управлінням державної служби охорони в Запорізькій області укладено договір від 27.03.2023 № 01-0014829 на здійснення цілодобової охорони будівель архіву, пропускного режиму та спостереження за пультами пожежно-охоронної сигналізації.

З ТОВ «Сонар-Плюс» укладено договір на технічне обстеження системи пожежогасіння (№ 459-С-ТО від 28.03.2023).

З ТОВ «Запоріжліфтсервіс-5» укладено договір на технічне обслуговування ліфтів (№ 5/40 від 29.03.2023).

Працівниками служби охорони цілодобово здійснюється зовнішнє відеоспостереження у корпусі № 1 архіву.

Здійснені перевірки стану електромереж і освітлювальних приборів, проведені поточні ремонтні роботи в обох корпусах архіву.

З працівниками Державного архіву Запорізької області проведено інструктажі з питань техніки безпеки та пожежної безпеки, про порядок дій в умовах воєнного часу.

Пожежно-рятувальний підрозділ добровільної пожежної охорони Державного архіву Запорізької області здійснила заходи громадського контролю щодо забезпечення належного протипожежного захисту архівних будівель.

Членами пожежно-технічної комісії проведено 2 огляди технічного стану будівель архіву, у т.ч. дахів, і покрівель, протипожежного стану приміщень, пожежонебезпечних місць у приміщеннях, справності систем вентиляцій та

кондиціонування повітря та системи внутрішнього водогону у Державному архіві Запорізької області, за результатами якої складено відповідні акти.

З метою своєчасного виявлення плісневих грибів і комах проведено візуальні мікологічні та ентомологічні обстеження документів та архівосховищ у корпусах 1 та 2; за результатами обстежень архівосховищ і документів біоуразень документів, а також стін, підлоги, стелажів, коробок у архівосховищах корпусів 1 та 2 не виявлено.

Відповідно до Законів України «Про охорону праці» та «Про колективні договори й угоди» між адміністрацією архіву та трудовим колективом укладено Колективний договір на 2023-2027 роки, який схвалено на загальних зборах трудового колективу 10.04.2023 і подано на реєстрацію в Управління з питань праці Запорізької міської ради, у якому визначено права та обов'язки сторін з питань охорони праці в окремому розділі.

26 квітня 2023 року в межах Тижня охорони праці, який проводиться в архіві 24-28 квітня 2023 року, проведено семінар з охорони праці. На семінарі працівники ознайомилися з історією запровадження Всесвітнього дня охорони праці, основними вимогами пожежної безпеки, електробезпеки, видами, причинами і наслідками надзвичайних ситуацій. А також поповнили свої знання з домедичної допомоги з відеолекції «Домедична допомога в умовах воєнного часу для цивільних осіб» (автор ЦИМБАЛЮК Галина, к.м.н., завідувач центру симуляційного навчання Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, директор курсу ALS, лікар з медицини невідкладних станів, членкиня координаційної ради ВГО «Всеукраїнська рада реанімації та екстреної медичної допомоги»).

На виконання наказу Державної архівної служби України від 29.12.2021 № 165 «Про затвердження Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів на 2022-2025 роки» та наказу Державного архіву Запорізької області від 17.02.2022 № 11 «Про затвердження Програми оцифрування архівних інформаційних ресурсів у Державному архіві Запорізької області на 2022-2025 роки» протягом I півріччя 2023 року було оцифровано 3194 описи справ, 542 одиниці зберігання документів Національного архівного фонду на 75365 кадрів. На сайті архіву оприлюднено 1488 описів справ періоду після 1917 року.

З метою забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду за I півріччя 2023 року відреставровано 782 аркуші, відремонтовано 8809 аркушів документів, опрацьовано і підшито 2198 справ.

На виконання наказу Державної архівної служби України від 13.11.2019 № 103 «Про затвердження Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів НАФ на 2020-2024 роки», відповідно до Плану заходів на 2020-2024 роки, затвердженого наказом Державного архіву Запорізької області від 03.12.2019 № 44 «Про затвердження Програми здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду архівними установами Запорізької області на 2020-2024 роки» у I півріччі 2023 року проведено перевіряння наявності і стану документів по 92 фондах, перевірено 25441 справа. Фактів наявності плісняви, грибків, біоуразених справ в архівосховищах не виявлено.

Здійснено державний облік документів, що надійшли на державне зберігання по 28 частинах фондів на паперовій основі, 172 фотодокументи на електронних носіях та 1 од. обл./1 од. зб. відеодокумента.

Створення та розвиток науково-довідкового апарату до документів Національного архівного фонду

Протягом I півріччя 2023 року проведено описування:

відеодокументу на 1 од. обл./ 1 од. зб. за 2020 рік «Гуляйполе – місто моєї долі»;

фотодокументів ТДВ «Редакція газети «МИГ», КП «Редакція газети «Запорізька правда», ТДВ «Редакція газети «Індустріальне Запоріжжя» на 172 од. обл.;

документів особового походження по фонду Р-6464 «Марина Анатоліївна Брацило (02.12.1976 – 17.06.2013) – поетеса, журналістка, піснярка, член Національної спілки письменників України» на 60 од. зб./250 док.;

управлінської документації та формування колекцій: «Документи, що відображають діяльність Запорізької крайової організації Народного Руху України за 1989 - 2013 роки» на 120 од. зб./375 док.;

«Документи, що відображають події, пов'язані із збройною агресією російської федерації проти України на теренах Запорізької області» за 2022, 2023 роки на 395 од. зб. /522 док.;

колекції «Друковані видання періоду Української національної революції, встановлення радянської влади, 2-ї світової війни та повоєнної відбудови за 1918-1920, 1934 рр.

Продовжена роботи з підготовки:

- путівника про склад і зміст документів НАФ, а саме: проводилось вивчення тексту путівника, уточнення історичних довідок установ, організацій, підприємств, схеми систематизації фондів;

Проводилася робота з поповнення бази даних «Архівні фонди України» даними фондів, які надійшли на постійне зберігання протягом I півріччя 2023 року, уточнення відомостей щодо раніше приєднані та передані фонди, внесення виправлень в інформацію про фонди відповідно до наказу Державної архівної служби України від 27.09.2013 № 137 «Про заходи щодо прискорення роботи зі створення Інформаційної системи «Архівні фонди України».

Продовжена робота з поповнення електронних покажчиків:

- фондів Державного архіву Запорізької області, які зберігаються в корпусі № 2 архіву;

- про місцезнаходження та збереженість документів з особового складу сільськогосподарських підприємств, які діяли на території Запорізької області у 1943-2021 роки;

- покажчик фондів архівних установ райдержадміністрацій та міськрад, трудових архівів.

Формування Національного архівного фонду.

Експертиза цінності документів. Організація зберігання документів НАФ в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

На державне зберігання надійшло 5639 справ на паперовій основі від 28 установ-джерел комплектування, 172 фотодокумента на електронних носіях та відеофільм «Гуляйполе – місто моєї долі».

Протягом I півріччя 2023 року проведено 6 засідань експертно-перевірної комісії Державного архіву Запорізької області, на яких розглянуто такі питання:

I квартал

про підсумки роботи експертно-перевірної комісії Державного архіву Запорізької області за 2022 рік та завдання на 2023 рік;

про графік передавання на постійне зберігання до Державного архіву Запорізької області управлінської документації, документів особового походження, фотодокументів архівними установами райдержадміністрацій та міськрад на 2023 рік;

про графіки передавання на постійне зберігання до Державного архіву Запорізької області управлінської документації, документів особового походження, фотодокументів установами-джерелами комплектування Національного архівного фонду на 2023 рік;

про виключення зі списку юридичних осіб – джерел формування НАФ, які передають документи до Державного архіву Запорізької області, Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України.

II квартал

Про віднесення Запорізької митниці Державної митної служби України до джерел формування Національного архівного фонду Державного архіву

Запорізької області.

Погоджено 26 описів на 966 справ з кадрових питань (особового складу), (61 опис на 6847 справ – у 2022 році), 3 інструкції з діловодства (1 інструкцію з діловодства – 2022 році), 4 положення про експертну комісію (6 – у 2022 році), 1 положення про службу діловодства, 14 номенклатур справ (34 – у 2022 році), 32 акти про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду, на 134517 справ (35 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ, на 554492 справи – у 2022 році) та схвалено 27 описів на 2516 справ постійного зберігання (96 описів справ постійного зберігання на 3605 справ – у 2022 році), 1 опис відеодокументів на 1 од. обл. (2 описи відеодокументів на 2 од. обл. – у 2022 році), 1 опис особового походження на 60 од. зб./250 док., 3 описи фотодокументів на 172 од. обл. (3 описи фотодокументів на 159 од. обл. – у 2022 році), 6 удосконалених описів на 1664 справи постійного зберігання, подані 43 установами-джерелами формування Національного архівного фонду (68 установами-джерелами формування Національного архівного фонду – у 2022 році).

Погоджено 2 описи на 179 справ з кадрових питань (особового складу) (4 описи на 70 справ з кадрових питань (особового складу) – у 2022 році), 1 інструкцію з діловодства, 2 номенклатури справ (5 – у 2022 році), 7 актів про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ, на 8853 справи (4 акти про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ, на 871 справу – у 2022 році) та схвалено 3 описи на 102 справи постійного зберігання (1 опис справ постійного зберігання на 21 справу – у 2022 році), подані 6 установами, в діяльності яких не утворюються документи Національного архівного фонду (8 установами, в діяльності яких не утворюються документи Національного архівного фонду, – у 2022 році).

Надана методична та практична допомога в упорядкуванні документів власними силами 7 установам (5 - у 2022 році), які схвалили та погодили описи справ з ЕПК Державного архіву Запорізької області.

Проведено 2 тематичні перевірки (1 - про виключення зі списку юридичних осіб – джерел формування НАФ, які передають документи до Державного архіву Запорізької області, Запорізького обласного управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України, 1-про віднесення Запорізької митниці Державної митної служби України до джерел формування Національного архівного фонду Державного архіву Запорізької області (3 - у 2022 році), 9 контрольних перевірок якості упорядкування документів (9 - у 2022 році).

Проведено 13 перевірок готовності підприємств, установ, організацій до передавання справ постійного зберігання до Державного архіву Запорізької області (2 – у 2022 році).

Проведення семінарів з підвищення кваліфікації

Для працівників архівних установ області у I півріччі 2023 року семінари не проводились. Здійснювалось консультування працівників архівних установ з основних питань діяльності, у тому числі з питань роботи під час дії воєнного стану.

Для спеціалістів структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій, міських рад, на теми з актуальних питань ведення діловодства та архівної справи, впровадження електронного документообігу, працівниками Державного архіву Запорізької області проведено чотири семінарських заняття в Запорізькому регіональному центрі підвищення кваліфікації.

Використання інформації документів НАФ

Державним архівом Запорізької області у I півріччі 2023 року здійснювалися такі заходи.

На офіційному сайті архіву відбувалося висвітлення найважливіших заходів з пріоритетних питань діяльності та роботи з громадськістю; розміщення інформації, спрямованої на всебічну підтримку та розвиток української ідентичності, проводилися тематичні виставки.

Відбувалося розміщення архівних документів на електронному ресурсі «Запорізька спадщина» (<https://heritage.zp.ua/>): презентація оцифрованих архівних документів у рамках Програми охорони пам'яток історії і культури у м. Запоріжжя на 2023 р.

На офіційному веб-сайті Державного архіву Запорізької області були розміщені онлайн виставки:

«До 115-річчя від дня народження Лісняка Василя Андрійовича (1908–1963), поета, журналіста, члена Спілки письменників УРСР

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/755-do-115-richchya-vid-dnya-narodzhennya-lisnyaka-vasilya-andrijovicha>.

«Запоріжжя та Лахті – міста-побратими», у якій представлено добірку архівних документів, які відображають міцну і багаторічну співпрацю між містами-побратимами – Запоріжжям та Лахті (Фінляндія)

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/760-zaporizhzhya-ta-lakhti-mista-pobratimi-2>.

Державним архівом Запорізької області на звернення Центру вивчення новітньої та цифрової історії (С2DH) університету Люксембургу було проведене виявлення архівних документів для науково-дослідного проєкту «Радянські оstarбайтери та військовополонені в Люксембурзі з 1942 р. по 1946 р.». Були виявлені документи (фільтраційні картки та справи) про 84 колишніх примусових робітників та військовополонених, переміщених до Німеччини та окупованого нею Люксембургу, задіяних у промисловості та сільському господарстві Люксембургу під час Другої світової війни.

На офіційному веб-сайті архіву було розміщено інформацію та архівні документи з цього питання.

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/768-radyanski-ostarbajteri-ta-vijskovopoloneni-v-lyuksemburzi-z-1942-r-po-1946-r>

«До Дня пам'яті жертв політичних репресій на офіційному веб-сайті архіву розміщено виставку архівних документів, в якій представлено добірку документів, які ілюструють політичні репресії та інші злочини, вчинені комуністичним тоталітарним режимом в Україні.

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/769-do-dnya-pam-yati-zhertv-politichnikh-represij>

«З історії заснування та діяльності Олександрівського училища – хутора глухонімих»

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/770-z-istoriji-zasnuvannya-ta-diyalnosti-oleksandriyvskogo-uchilishcha-khutora-glukhonimikh>

«З історії смт Чернігівка Бердянського району Запорізької області».

<http://archivzp.gov.ua/index.php/uk/771-chernigivka>

На виконання Указів і рішень Президента України в сфері зміцнення обороноздатності на підтримку євроатлантичної інтеграції країни та на виконання вимог державних Стратегій з інформаційної безпеки та національно-патріотичного виховання молоді України 8 червня 2023 року відбулася ІV Козацька Міжнародна воєнно-історична конференція на честь великих перемог у битві під Оршею, у литовсько-московських війнах та видатної полководчої діяльності гетьмана Костянтина Острозького, в якій взяв участь Державний архів Запорізької області.

За І півріччя 2023 року до Державного архіву Запорізької області надійшло 1279 звернень від громадян України, іноземних громадян та юридичних осіб (з них на особистому прийомі - 205), (за І півріччя 2022 року надійшло 1482 звернень, виконано - (з них на особистому прийомі - 205).

Кількість виконаних запитів за І півріччя 2023 року – 1263.

Кількість питань, піднятих у зверненнях (надано довідок та інформаційних документів) – 1798.

Кількість виконаних запитів у І півріччі 2023 року за тематикою: соціально-правового характеру – 1008;

тематичних - 131;

майнових – 124;

Електронною поштою надійшло 616 запитів від громадян України та іноземних держав.

На особистому прийомі спеціалістами відділу інформації та використання документів Державного архіву Запорізької області було прийнято запитів від громадян: 389), виїзних прийомів громадян не було.

Проводиться постійний контроль за своєчасним і якісним виконанням запитів окремих категорій громадян (зверталися: 1 інвалід, 99 тимчасово переміщених осіб).

Надавалися консультації громадянам за телефонами (0612) 787 45 51, (0612) 787 47 44.

Робота із зверненнями громадян проводиться відповідно до вимог Методики оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2009 № 630.

Методична робота

У I півріччі 2023 року проведено 6 засідань Науково-методичної ради, на яких розглянуто 9 питань.

Заступник директора Державного архіву – начальник відділу організації і координації архівної справи

Антоніна ФЕДЬКО